

Onderwerp	: Projectplan Waterwet aanleg droogtestuwen
Status	: Definitief besluit
Datum vastgesteld door het college van Dijkgraaf en Heemraden	: 1 mei 2023
Bijlage(n)	: 1. Overzichtslijst locaties droogtestuwen 2. Overzichtskaarten locaties droogtestuwen (6 stuks) 3. Principe ontwerp schotbalkstuw (kunststof of staal) 4. Principe ontwerp GERO-stuwbak

Projectplan Waterwet

Het college van Dijkgraaf en Heemraden van het Waterschap Rijn en IJssel heeft op 1 mei 2023 besloten, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet, het onderhavig projectplan Waterwet voor de aanleg van 225 droogtestuwen binnen het beheersgebied van het waterschap vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit plan.

Op grond van artikel 5.4 lid, tweede lid, van de Waterwet bevat een projectplan Waterwet een beschrijving van het betrokken werk, de wijze waarop het werk wordt uitgevoerd alsmede een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

1 Projectbeschrijving

1.1 Wat wordt aangelegd of gewijzigd?

Binnen het programma EDDGI (Elke Druppel De Grond In) zijn, of worden op korte termijn, als onderdeel van de invulling aan de strategische visie op Koers Voorraadbeheer, enkele honderden droogtestuwen in leggerwatergangen geplaatst. Deze droogtestuwen staan in de haarvaten van het watersysteem en hebben hierop een relatief beperkte impact. Hierdoor zijn er ook een beperkt aantal belanghebbende(n) betrokken bij de plaatsing van de droogtestuw(en) met wie op voorhand uitgebreid is gesproken.

De essentie van het programma EDDGI is dat het initiatief bij de aanliggende grondeigenaar ligt (vraag gestuurd) en dat het waterschap faciliteert in kennis en uitvoering. Met een systeemanalyse en het in beeld brengen van het natuurlijk watersysteem is inzichtelijk gemaakt waar handelingsperspectief ligt en hoe optimaal gestuurd kan worden op het beter vasthouden van water in de bodem. In veel gevallen betreft de uitkomst hiervan dat het effectief is om één of meerdere droogtestuwen te plaatsen. In gezamenlijk overleg met de belanghebbende(n) is bepaald wat de meest effectieve locatie voor deze droogtestuw(en) is.

De droogtestuwen hebben een positieve invloed op het vasthouden van water en het aanvullen van grondwater waardoor het grondwaterpeil langer op het gewenste niveau blijft. Daarnaast draagt de plaatsing van de droogtestuwen ook bij aan het verbeteren van de waterkwaliteit doordat uitspoeling van stoffen uit de bodem wordt beperkt.

1.2 Hoe wordt het project uitgevoerd?

Voor de droogtestuwen zijn twee principe ontwerpen c.q. uitvoeringen toegepast:

1. Schotbalk stuw, zie bijlage 3
2. GERO-stuwbak, zie bijlage 4.

De werkzaamheden bestaan hoofdzakelijk uit het opschonen van de watergang/ duiker ter plaatse van de te plaatsen droogtestuw, het plaatsen van de stuw en het aanbrengen van een betonnen stortebed direct benedenstrooms van de schotbalk stuw.

De droogtestuwen zijn c.q. worden hoofdzakelijk door eigen medewerkers van het waterschap geplaatst. Incidenteel worden de werkzaamheden uitbesteedt aan een cultuurtechnische aannemer.

1.3 Welke voorzieningen worden getroffen om nadelige gevolgen ongedaan te maken of te beperken?

Waterhuishouding

Permanente effecten

Met de aanleg van droogtestuwen kan het water in de watergang en in het natuurlijk watersysteem beter worden vastgehouden. Het vasthouden van water heeft in drogere tijden een positief effect op de waterhuishouding in het gebied en op het grondwaterpeil zodat in droge periodes meer water beschikbaar is voor de omliggende landbouw- en natuurpercelen. De belanghebbende(n) heeft (hebben) de mogelijkheid om het waterpeil in de watergang te sturen door het aanbrengen of verwijderen van één of meerdere schotbalken. Hierdoor kan een optimaal waterpeil worden ingesteld, afgestemd op het grondgebruik. Tijdens piekbuien kan (nagenoeg) de volledige afvoercapaciteit van de watergang worden benut door het wegnemen van alle schotbalken. De servicemedewerker van het waterschap houdt toezicht op een optimaal peilbeheer en onderhoudt hierover nauw contact met de belanghebbende(n).

Tijdelijke effecten

Tijdens de aanleg van de droogtestuw komt de afvoercapaciteit van de watergang niet in het geding.

Ecologie

Er wordt gewerkt volgens de gedragscode Wet natuurbescherming, welke door de Unie van Waterschappen is vastgesteld. Middels deze gedragscode wordt zorgvuldig omgegaan met (beschermde) planten- en diersoorten, wordt het tijdstip van uitvoering hierop aangepast en/of worden mitigerende maatregelen genomen.

Overlast omgeving

De aanleg van de droogtestuw zal niet of nauwelijks leiden tot overlast voor de omgeving en wordt vooraf afgestemd met de belanghebbende(n). De overlast voor de omgeving tijdens de uitvoering van de werkzaamheden beperkt zich mogelijk tot hinder zoals geluid en stof als gevolg van het aanbrengen van de stalen damwand, het uitvoeren van grondwerk en het transport van materialen. Verder zullen waar nodig de reguliere en wettelijk vastgestelde verkeersmaatregelen worden getroffen.

Algemeen

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien, die aan de uitvoering van het project in de weg staat. Voor eventueel financieel nadeel, dat onverhoopt ontstaat als gevolg van de uitvoering van het projectplan, kan een benadeelde een beroep doen op artikel 7.14 van de Waterwet. Dit artikel bepaalt dat aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer schade lijdt of zal lijden, op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding wordt toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende op andere wijze is verzekerd. Het verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering en een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde schadevergoeding.

2 Toetsing Waterwet

De toepassing van de Waterwet is op grond van artikel 2.1 van de Waterwet gericht op:

- a. voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Conclusie:

- a. voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste

Met de aanleg van droogtestuwen wordt de drainagebasis verhoogt waardoor meer water wordt vastgehouden in de bodem. Dit heeft een positief effect op het grondwaterpeil en op de waterschaarste zodat er in het groeiseizoen meer water beschikbaar blijft voor de omliggende landbouw- en natuurpercelen. Door een hogere drainagebasis neemt het risico op natschade toe. Echter naar verwachting wegen de voordelige effecten ten aanzien van droogteschade ruimschoots op tegen de nadelige effecten van het eventueel niet kunnen betreden van de aangrenzende (landbouw-) percelen in de winterperiode of het vroege voorjaar. De keuze voor het toepassen van (een) droogtestuw(en) is in gezamenlijkheid bepaald met de belanghebbende(n). Of een te veel aan water als overlast wordt ervaren is afhankelijk van de omstandigheden en daar wordt zo optimaal mogelijk op gestuurd door het aanbrengen of verwijderen van één of meerdere schotbalken. De direct belanghebbende(n) kunnen zo een optimaal waterpeil instellen afgestemd op het grondgebruik.

Het risico op wateroverlast is beperkt aangezien de droogtestuwen in de haarvaten van het watersysteem zitten en de afvoer van deze watergangen gering is. In de zomerperiode wordt bij piekafvoeren de afstroming van oppervlaktewater juist vertraagd doordat de watergangen achter de stuw vaak droog staan waardoor deze ruimte gebruikt wordt om water op te vangen. Bovendien is er dan veel opslagcapaciteit in de bodem beschikbaar. Hierdoor wordt de kans op wateroverlast in het benedenstroomse deel van het beheergebied verminderd. De piekafvoeren komen echter vaak in de winterperiode voor. Dan is de ruimte achter de stuw al (grotendeels) gevuld en is bovendien door de hogere grondwaterstanden er ook minder ruimte in de bodem beschikbaar om water te bergen. Hierdoor neemt het risico op wateroverlast toe. De mogelijkheid bestaat om tijdens piekafvoeren (nagenoeg) de volledige afvoercapaciteit van de watergang te benutten door het wegnemen van alle schotbalken.

Het waterschap houdt toezicht op een optimaal peilbeheer en onderhoudt hierover nauw contact met de belanghebbende(n). Als belanghebbende(n) zich niet aan de afspraken houden, of anderszins omstandigheden zijn om in te grijpen, dan heeft het waterschap te allen tijde deze mogelijkheid.

De plaatsing van droogtestuwen in de haarvaten van het watersysteem past naar verwachting binnen de normopvulling voor een maatgevende afvoer van T10 voor landelijk gebied (theoretische afvoer welke 1x per 10 jaar voorkomt).

Conclusie: De maatregelen beperken waterschaarste en het risico op wateroverlast is beheersbaar.

b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen

Het aanbrengen van droogtestuwen vermindert de nutriëntenaafspoeling vanuit omliggende gronden op de watergang. Dit draagt positief bij aan de verbetering van de kwaliteit van het watersysteem.

Conclusie: De maatregelen hebben een positieve invloed op de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem.

c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

De uit te voeren maatregelen zijn vraag gestuurd vanuit het gebied. Hierdoor wordt droogte van landbouw- en natuurgronden beter bestreden wat positief bijdraagt aan de maatschappelijke functies van het gebied.

Conclusie: De maatregelen hebben een positieve invloed op het vervullen van maatschappelijke functies door het watersysteem.

3 Wijze van uitvoering

3.1 Planologische inpassing

De voorgenomen activiteiten passen binnen de geldende bestemmingsplannen en er is geen omgevingsvergunning nodig voor het plaatsen van de droogtestuwen.

3.2 Andere noodzakelijke vergunningen en relevante besluiten

Naar aanleiding van dit projectplan moeten de wijzigingen in het waterstaatswerk worden meegenomen in een wijziging van de legger. De legger bestaat uit kaarten en teksten. In de legger vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als de ligging, vorm, afmeting en constructie van wateren of waterkeringen. Ook worden daarin de zogeheten kunstwerken vermeld zoals bruggen, stuwen en duikers. De legger is bepalend voor de verplichtingen over en weer tussen het waterschap en burgers op het gebied van de instandhouding van de waterstaatswerken. Zo blijkt bijvoorbeeld uit de legger waar de diverse keurzones geografisch gelegen zijn. In deze keurzones gelden er regels voor diverse activiteiten. Deze regels zijn vastgelegd in de Keur Waterschap Rijn en IJssel 2009 en houden bijvoorbeeld in

dat er geen werken aangelegd mogen worden zonder vergunning van het waterschap (watervergunning). Ook kunnen in de legger onderhoudsverplichtingen worden geregeld.

De geplaatste droogtestuwen worden in de legger verwerkt bij de eerstvolgende leggeractualisatie.

3.3 Planning

De in bijlage 1 en 2 weergegeven droogtestuwen zijn allemaal geplaatst of worden in de eerste helft van 2023 geplaatst.

3.4 Overige uitvoeringsaspecten

De droogtestuwen zijn geplaatst in watergangen die over het algemeen eigendom zijn van Waterschap Rijn en IJssel. Daar waar het voor de uitvoering van de werkzaamheden noodzakelijk is om gronden van derden te betreden, zullen medewerkers van het waterschap en/of de gecontracteerde aannemer de activiteiten vooraf afstemmen met de betreffende grondeigenaar c.q. gebruiker.

4 Procedure

Dit projectplan wordt bekend gemaakt op de websites:

www.wrij.nl/actueel/bekendmakingen en

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/waterschapsblad>.

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kunnen belanghebbenden met ingang van de dag na die waarop het projectplan Waterwet bekend is gemaakt, gedurende zes weken, tegen het besluit schriftelijk bezwaar instellen bij het college van Dijkgraaf en Heemraden van het Waterschap Rijn en IJssel, Postbus 148 (7000 AC) te Doetinchem.

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Dit betekent dat het besluit blijft gelden in de tijd dat het bezwaarschrift in behandeling is. Als een belanghebbende dit niet wil, bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen heeft voor de belanghebbende, dan kan hij/zij een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van Rechtbank Gelderland, locatie Arnhem, Afdeling bestuursrecht, Postbus 9030 (6800 EM) te Arnhem.

Op het projectplan Waterwet is hoofdstuk 1, afdeling 2 van de Crisis- en Herstelwet van toepassing. Alle beroepsgronden dienen in het beroepschrift te worden opgenomen. Na afloop van de beroepstermijn kunnen de beroepsgronden niet meer worden aangevuld. Het indienen van een "pro forma" beroepschrift is dus niet mogelijk.

5 Contactpersoon uitvoering werken

Voor meer informatie over het projectplan Waterwet kunt u terecht bij Ronald Stapelbroek, technisch manager watersysteem projecten, en bereikbaar via r.stapelbroek@wrij.nl.

De contactpersoon kan uw vragen beantwoorden en het plan met u doornemen.